

Workshop congres donderdag 8 november 2018

ONDERSTEUNING

Hoe maak je het makkelijk voor mensen om weer financieel zelfredzaam (er) te leven na een periode van schulden?

Nikki Doorn, gemeente Amsterdam

Maike Neys, stichting SINA

Rianne van der Weijden, lectoraat Armoede Interventies HvA

Joyce van der Wolk, lectoraat Armoede Interventies HvA

Casus Sterre

Sterre Meinders is een alleenstaande vrouw van 43 jaar. Ze heeft een mbo-4 diploma en zit in de bijstand. Na haar scheiding acht jaar geleden, heeft ze in korte tijd grote schulden gemaakt. Ze was destijds depressief en niet gewend om de financiële administratie te doen. Dat deed haar ex altijd.

Vanwege de schulden is Sterre in een schuldsaneringsregeling terecht gekomen. Die regeling is na drie jaar beëindigd. Ze heeft een schone lei. Ook het budgetbeheer is stopgezet. Ze is weer de baas over haar eigen portemonnee en beschikt over meer geld dan in de drie schuldsaneringsjaren.

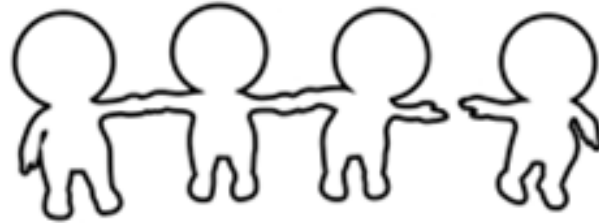
1. Wat zou Sterre's hulpvraag kunnen zijn?
2. Hoe kunnen we haar helpen?
 - Wat is er nu al mogelijk?
 - Wat mist er en is wel wenselijk?

Aanleiding pilot

Invulling in de praktijk

Door stichting SINA

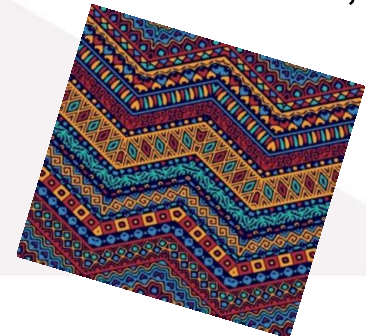
Stichting Samen is niet alleen

HvA: monitoring pilot

Motieven om deel te nemen aan Sparen loont

- Deelnemers hebben angst weer in de problemen te komen
- Deelnemers zijn argwanend t.o.v. instanties (zowel overheid als bedrijven) door eerdere slechte ervaringen en durven niet alleen te handelen
- Diverse deelnemers hebben een klein sociaal netwerk en leven in sociaal isolement
- Sommige deelnemers doen mee vanuit de gedacht 'baat het niet, dan schaadt het niet'

Ter illustratie: citaten deelnemers

- *“Iemand die kijkt of ik het goed doe, of ik een goed plan maak hoe ik nu met geld moet omgaan, nu ik veel meer geld heb om van te leven en of ik goede keuzes maak.”*
- *“Leren sparen, zodat je onafhankelijk bent. Als je kunt sparen, neemt dat een heleboel zorgen weg.”*
- *“Iemand die helpt met inhoudelijke adviezen om een goede start te maken.”*
- *“Wat ik zou willen is dat als ik hulp nodig heb, dat ik die telefoon oppak en dan het maatje bel. Ik wil niet meer dat gestress en hectische leven, maar rust.”*
- *“Ik heb geen idee wat ik kan verwachten. Ik hoop dat iemand er voor kan zorgen dat ik kan sparen.”*

Wie waren de deelnemers aan de pilot? Persoonlijke problematiek

- Psychisch:
 - adhd, depressie, eenzaamheid
- Zware fysieke klachten:
 - diverse zware gezondheidsproblemen, waaronder hersenletsel
- Omstandigheden
 - gevlucht, mogelijk verlies baan met leercontract, drugsverslaafd geweest
- Overall:
 - De deelnemers hebben veel stress door periode van schulden en sanering;
 - Bij alle deelnemers is sprake van meer of minder zware persoonlijke problematiek aan het eind van schuldsanering

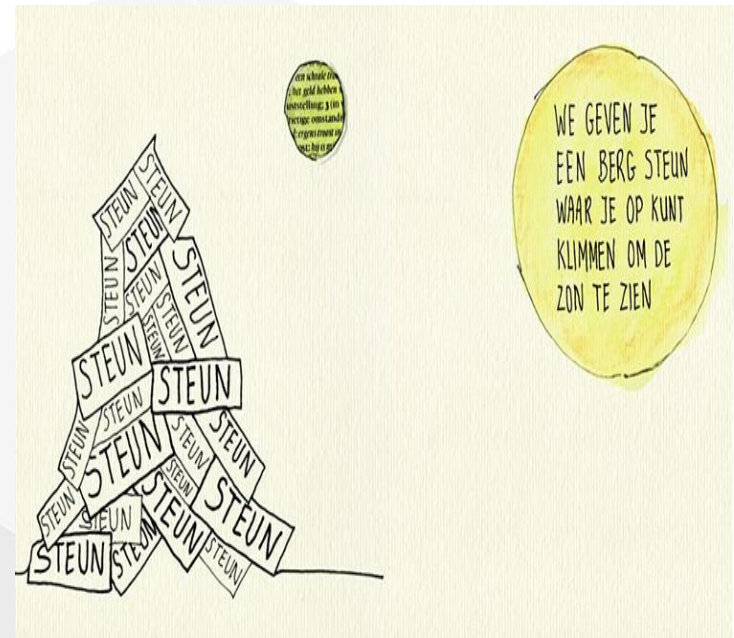
Wie waren de deelnemers aan pilot?

Financiële zelfredzaamheid

- Financiële vaardigheden
 - De meeste deelnemers zijn in de regel tamelijk positief over hun eigen kunnen om met financiën om te gaan, zowel bij 1^e interview (bij start van Sparen loont) als bij 2^e interview
 - Zoals vaste lasten betalen, met geld kunnen omgaan, geldzaken en post bijhouden, rekeningen op tijd betalen, overzicht hebben, inzicht in financiën
 - Opvallend: de meeste deelnemers zaten tijdens de sanering in budgetbeheer en zitten daar na afloop (deels) nog in
- Gevoelens (aan schaarste te relateren)
 - De meeste deelnemers zijn hier tamelijk negatief over, zowel bij 1^e als 2^e interview
 - Antwoorden zijn meestal:
 - *Ik kom vaak geld tekort*
 - *Ik vraag me de hele tijd af of ik wel genoeg geld heb*
 - *Ik vind het vaak lastig om over iets anders na te denken dan mijn financiële situatie*
 - *Ik maak mij vaak zorgen over geld*
 - *Door mijn financiële situatie, leef ik van dag tot dag*

Tops genoemd door deelnemers

- **Technische steun** zoals
 - Ordenen administratie
 - Overzicht inkomsten en uitgaven
 - Voorliggende voorzieningen
 - Spaartips
- **Aanspreekpunt** voor vragen
- **Morele steun** door onder meer
 - Meekijken
 - Feedback
 - Aandacht(Werkt ook als stok achter de deur om volgens plan te handelen)
- **Hulp bij contact met instanties**

Tips genoemd door deelnemers (1)

- **Gedurende langere tijd** steun van een maatje (pilot: 3 - 6 maanden)

“Een half jaar is te kort om slecht gedrag af te leren en goed gedrag aan te leren. Het is beter om een jaar lang een stok achter de deur te hebben.”

- **Eerder** starten met steun

- Aan begin sanering:
 - Voor mensen die financiën zelfstandig gaan regelen (zonder budgetbeheer e.d.)
 - Doel: om te leren rond te komen van leefgeld
- Gedurende de sanering:
 - Om de paar maanden contact voor alle mensen in de schuldsanering
 - Doel: om te kijken hoe het gaat en om eventueel gerezen problemen te bespreken
- Ruim voor het einde sanering:
 - Voor alle mensen in de schuldsanering
 - Doel: om de overgang te begeleiden naar zelfstandig omgaan met een hoger te besteden bedrag

- De invulling van de steun zou mede **gebaseerd moeten zijn op de begeleidingssituatie** tijdens sanering (d.w.z of mensen budgetbeheer via Plangroep of beschermingsbewind of Wsnp-bewindvoering hebben)

Tips genoemd door deelnemers (2)

- Duidelijker bij start van begeleiding aangeven wat de deelnemer kan **verwachten** van maatje
- Alleen een **ingewerkt maatje met overzicht** inzetten
“Ik heb nog niet echt een beeld gekregen, want mijn maatje wist niks, daar kan ik niet zoveel mee.”
- Nog **meer stok achter de deur** door daadwerkelijke controle door maatje
- Alle maatjes moeten hun **afspraken nakomen**

HUIDIGE INVULLING

Stichting SINA

Vragen?

Dank voor de aandacht!

Vervolg programma in hoorcollegezaal op 2e etage